

यथायोगेन (instr. von य^० + योग) adv. dass. KĀM. NĪTIS. 17, 50.

यथायोग्यम् (य^० + योग्य) adv. nach Gebühr, wie es sich schickt Spr.

443. Verz. d. Oxf. H. 82, a, 31.

यथायानि (य^० + यो^०) adj. je nach dem Mutterleibe BĀG. P. 6, 1, 54.

यथारब्ध (यथा + अर्ध) adj. früher begonnen VĀJU-P. bei Muir, ST. 1, 31.

यथारम्भम् (यथा + अरम्भ) adv. der Reihe nach KĀTJ. ÇR. 10, 2, 25.

यथारुचम् (य^० + 2. रुच^०) adv. nach Gefallen BĀG. P. 2, 4, 21.

यथारुचि (य^० + रू^०) adv. dass. KATHĀS. 49, 167. 36, 291. 89, 33. 98, 26.

BĀG. P. 3, 24, 15. 11, 14, 9. Verz. d. Oxf. H. 122, a, 8. 134, b, N. 1. 231, a,

46. je nach Geschmack SĀH. D. 286, 1.

यथात्रय (य^० + त्रय) adj. f. आ wie beschaffen: यथात्रयाः पञ्चशरदीये पशव आलभ्यन्ते LĀTJ. 8, 10, 6. 9, 4, 26. ein entsprechendes Aussehen habend, überaus schön: सीता R. 7, 98, 9. MBH. 4, 832. ausserordentlich gross: प्रीति R. 2, 91, 4.

यथात्रयम् (wie eben) adv. 1) in passender Weise, angemessen, richtig: य^० पशूना रशनाः करोति ÇAT. BR. 6, 2, 1, 9. योनि गर्भं न य^० पश्यति 7, 1, 1, 10. 12, 8, 2, 11. 26. 13, 6, 2, 10. ÇĀŃKH. GRHJ. 2, 14. BĀG. P. 5, 16, 30. — 2) dem Aussehen nach, desselben Aussehens BĀG. P. 10, 89, 62.

यथार्थ (यथा + अर्थ) adj. f. आ entsprechend, angemessen, richtig, wahr: यथार्थेषु त्रिविधेषु कर्मसु Spr. 2066. अनुभव richtig TARKAS. 19. SARVADARÇANAS. 114, 1. KUSUM. 34, 19. 43, 8. वाक्य R. 3, 60, 39. 5, 90, 24. KUMĀRAS. 2, 16. KATHĀS. 17, 49. स्वप्न ein Traum, der in Erfüllung geht, 46, 147. यथार्थस्य वाचकः (दूतः) Spr. 467. वादिन् PAŃKĀT. 161, 19. भाषिन् RAGH. 14, 44. वक्तार TARKAS. 49. कथन im Gegens. zu परिहास Ironie P. 1, 4, 106. Sch. अथ नन्म यथार्थं ते भविष्यति ein Leben im wahren Sinne des Wortes R. 6, 92, 37. नामन् ein zutreffender Name RAGH. 13, 6. KATHĀS. 6, 69. 29, 69. 78, 60. अभिधान 36, 10. नामन् adj. RAGH. 6, 21. MĀLAV. 47, 22. DAÇAK. in BENF. Chr. 184, 13. 186, 22. KATHĀS. 34, 220. यथार्थाव्य adj. 33, 140. 60, 233. यथार्थान्तर adj. VIKR. 1. नामकल MALLIN. zu Kir. 8, 49. रत्नपुरं नाम यथार्थं नगरोत्तमम् so v. a. einen zutreffenden Namen führend KATHĀS. 24, 82. 32, 92. अथार्थः क्षितिपतिः ein Fürst, der seinen Namen («Herr des Landes») mit Unrecht führt, Spr. 4313. अ^० unrichtig, falsch MBH. 12, 11904. ÇĀK. 34.

यथार्थक (von यथार्थ) adj. richtig, wahr: स्वप्न ein Traum, der in Erfüllung geht, KATHĀS. 46, 148.

यथार्थतत्त्वम् (यथा + अर्थ - तत्त्व) adv. der Wahrheit gemäss, so wie es sich in Wirklichkeit verhält MBH. 12, 11497.

यथार्थतस् (von यथा + अर्थ) adv. der Wahrheit gemäss HARIV. 4379. R. 7, 37, 1, 59. ASHṬĀV. 1, 15.

यथार्थता (von यथार्थ) f. das Zutreffen: नाम्नः KATHĀS. 33, 49. 55, 185. 102, 70. so v. a. यथार्थनामकल Kir. 8, 49.

यथार्थम् (यथा + अर्थ) adv. je nach Ziel, — Geschäft, — Zweck, — Bedürfniss, passend; nach Belieben Nir. 2, 1, 7. विसृज्यते ÇAT. BR. 2, 3, 1, 6. KĀTJ. ÇR. 22, 6, 17. 24, 6, 13. ĀÇV. GRHJ. 1, 23, 24. ऊरुः KĀTJ. ÇR. 4, 3, 20. 5, 3, 32. 11, 1, 11. ĀÇV. ÇR. 1, 9, 3. 3, 2, 11. प्राप्नीयात् LĀTJ. 5, 1, 11. इदमो य^० स्यात् Gobh. 1, 3, 18. कृत्वा यथार्थं स्युः sind sie fertig, so mögen sie machen was sie wollen, LĀTJ. 4, 3, 22. 1, 2, 22. 3, 14. in diesem Sinne häufig ohne Beifügung von अस् oder einem andern Zeitworte, z. B. प्रा-

यात्वा यथार्थम् KĀTJ. ÇR. 16, 6, 18. Gobh. 1, 3, 14. 2, 3, 20. 4, 10. अदाय यथार्थमन्येष्वरुस्सु ĀÇV. ÇR. 5, 12, 12. अतिसृष्टा य^० RV. PRĀT. 13, 13. यथार्थप्रत्यासति LĀTJ. 9, 7, 6. यथार्थस्तोमान्वयात् DRAH. 9, 13, 2. यथार्थम् = यथातथम् wie es sich in Wirklichkeit verhält, genau, gehörig AK. 3, 5, 15. HĀR. 199. MBH. 13, 322. R. 4, 39, 43. VER. in LA. (III) 22, 11. यथार्थकृतनामन् zutreffend benannt R. 3, 22, 9.

यथार्थित (यथा + अर्थ^०) adj. vorher erbeten KATHĀS. 73, 247.

यथार्थितम् (यथा + अर्थित) adv. je nach der Absicht SĀH. D. 286, 1.

यथार्थित (यथा + अर्थ^०) adj. wie übergeben JĀGŃ. 2, 164.

यथार्थि (यथा + अर्थ^०) 1) adj. je welche Würde habend: ब्राह्मणो यो यथार्थि यो दैवा वित्तान्यनेकशः so v. a. je nach ihrem Verdienst MBH. 15, 35. dem Verdienst entsprechend, angemessen: स्वागतेन यथार्थिण R. 6, 111, 31. आसनेषु यथार्थेषु KATHĀS. 30, 108. यथार्थैः पान्भोजनैः 80, 21. — 2) यथार्थम् adv. nach Werth, nach Würde, nach Verdienst, nach Gebühr KAUC. 111. 127. PĀR. GRHJ. 2, 9. M. 3, 114. 8, 391. 11, 4. MBH. 3, 2115. 3041. 11924. 16706. 4, 330. R. 1, 12, 34 (32 GORR.). 20, 13. 32, 13. 2, 50. 5, 76, 19. 103, 47 (111, 52 GORR.). RAGH. 16, 40. Verz. d. Oxf. H. 9, b, 26. यथार्थकृतपूज KATHĀS. 43, 5. 31, 215.

यथार्थणम् (यथा + अर्थण) adv. nach Verdienst, nach Gebühr BĀG. P. 3, 21, 47. nach dem Comm. wie einen kostbaren Edelstein (2 Worte).

यथार्थतम् (abl. von यथार्थ) adv. nach Würde, nach Verdienst, nach Gebühr, wie es sich gehört M. 7, 16. 9, 193. 10, 124. MBH. 2, 193. 2031. 5. 3020. 13, 6445. 13, 674. R. 1, 13, 9 (19 GORR.). 36, 10. 20, 14. Spr. 473. VARĀH. BRH. S. 48, 80. BĀG. P. 4, 18, 30. 21, 14. 7, 11, 10.

यथार्थवर्णा (य^० + वर्णा) m. Späher (ein den Umständen entsprechendes Aeusseres annehmend) AK. 2, 8, 1, 13. H. 733. HALĀ. 2, 270.

यथातथ्य (य^० + तथ^०) adj. was man gerade findet R. 2, 28, 17. KATHĀS. 74, 15.

यथाताभम् (य + ताभ) adv. wie man es gerade hat, wie es sich gerade trifft JĀGŃ. 1, 304. VARĀH. BRH. S. 12, 18. 48, 41. DAÇAK. 3, 24. 61. SĀH. D. 294. 433.

यथालिङ्गम् (य^० + लिङ्ग) adv. nach den unterscheidenden Zeichen KĀTJ. ÇR. 3, 3, 7. 5, 4, 11. 9, 8, 8. 10, 6. 11, 22. KAUC. 16. 60. 63.

यथालोकम् (य^० + लोक) adv. je nach Raum, — Platz AV. 11, 9, 26. AIR. BR. 3, 42. KAUC. 88. LĀTJ. 10, 4, 9.

यथावकाशम् (यथा + अवकाश) adv. 1) wie eben Raum ist TBĀ. 3, 12. 5, 5. ĀÇV. GRHJ. 2, 3, 8. ÇĀŃKH. GRHJ. 4, 8. RV. PRĀT. 13, 2. — 2) an seinen Ort, an die richtige Stelle RAGH. 6, 14. — 3) bei erster Gelegenheit Hir. 102, 11.

यथावचस्cheinbar R. 4, 63, 6, wo aber wohl प्रभाषधे यथा वचः zu lesen ist.

यथावत् (von यथा) adv. wie es sich gebührt, regelmässig, gehörig, richtig, genau RV. PRĀT. 11, 31. M. 1, 2. 2, 89. 3, 57. 6, 1, 8, 214. JĀGŃ. 1, 346. MBH. 1, 7162. 3, 2246. 2287. 11914. 16729. 5, 7549. 7, 4337. R. 1, 3, 4. 8. 28. 62, 25. 2, 21, 59. Suçr. 1, 60, 14. 126, 14. 160, 19. RAGH. 3, 28. 3, 19. Spr. 637. KATHĀS. 31, 124. 34, 169. 188. 215. RĀGĀ-TAR. 1, 118. 3, 149. SARVADARÇANAS. 176, 21. यथावद्द्रुणा richtige Auffassung 63, 10. यथावत्तत्त्वनिश्चय 80, 1. fg. अथवावत्प्रज्ञानाति BHAG. 18, 31. यथावत् = यथा wie MĀRĀ.